

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 6.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.6.2>

УДК 657:330

М. С. Пашкевич,

д. е. н., професор, завідувач кафедри міжнародних відносин і аудиту,

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3012-1690>

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА БЮДЖЕТУВАННЯ В ПРОЕКТАХ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА: ВИКЛИКИ РИЗИК- ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОЗОРОСТІ

M. Pashkevych,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of International

Relations and Audit, Dnipro University of Technology

ACCOUNTING AND BUDGETING IN PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP PROJECTS: CHALLENGES OF RISK-ORIENTED MANAGEMENT AND TRANSPARENCY MECHANISMS

Дослідження, результати якого представлені у статті, присвячене актуальній проблемі обліково-бюджетного забезпечення проєктів державно-приватного партнерства (ДПП) у публічному секторі, зокрема у контексті зростаючого значення ризик-орієнтованого управління та потреби в підвищенні прозорості фінансових рішень. Наукова ідея полягає в тому, що сучасні механізми обліку та бюджетування у ДПП не лише

відображають витрати і зобов'язання партнерів, але й конструюють середовище для управління бюджетними ризиками, балансування інтересів сторін і забезпечення фіскальної відповідальності. У статті обґрунтовано, що ефективне бюджетування в рамках ДПП вимагає переходу від статичного кошторисного підходу до динамічних моделей фінансового моніторингу, інтегрованих з ризик-менеджментом, а також гнучких облікових процедур, які враховують фазовість проєктів, розподіл зобов'язань та тривалість контрактів.

Гіпотеза дослідження полягає у припущенні, що існує пряма залежність між якістю бюджетного та облікового супроводу ДПП і здатністю партнерства ефективно розподіляти ризики, уникати прихованих зобов'язань та забезпечувати підзвітність у довгостроковій перспективі. Для перевірки цієї гіпотези у статті проведено міждисциплінарний аналіз трьох ключових складових: моделі обліку зобов'язань та активів у рамках ДПП, бюджетного планування з урахуванням невизначеності попиту та витрат, а також механізмів прозорості щодо звітності і контролю реалізації проєктів.

У результаті дослідження систематизовано основні виклики обліку та бюджетування у ДПП, зокрема щодо оцінки позабалансових зобов'язань, прогнозування грошових потоків у проєктах з розділеними ризиками, а також визначення методів відображення мінімальних державних гарантій. Запропоновано концептуальну модель інтегрованої обліково-бюджетної підтримки ДПП, яка поєднує принципи національного бухгалтерського обліку, управління бюджетними ризиками та інструменти фіскальної прозорості. Обґрунтовано, що така модель є необхідною умовою для інституціоналізації ДПП як сталого механізму реалізації публічних інвестицій у період бюджетних обмежень та зростання суспільного запиту на підзвітність.

The study presented in this article addresses the pressing issue of accounting and budgeting mechanisms in public-private partnership (PPP) projects within the public sector, particularly in light of the growing importance of risk-oriented financial governance and the need for enhanced transparency in public decision-making. The core scientific idea underpinning the research is that modern accounting and budgeting frameworks in PPPs serve not only as tools for financial documentation of expenditures and obligations but also as key instruments in constructing an environment for managing budgetary risks, balancing stakeholder interests, and promoting fiscal responsibility. The article argues that effective budgeting within PPP frameworks necessitates a transition from static estimate-based planning to dynamic financial monitoring models that are integrated with risk management procedures, along with adaptable accounting practices that reflect the phased nature of projects, the allocation of liabilities, and the long-term structure of contractual arrangements.

The central hypothesis of the study posits a direct correlation between the quality of accounting and budgeting support in PPP projects and the partnership's capacity to allocate risks efficiently, avoid concealed fiscal commitments, and maintain long-term accountability. To test this hypothesis, the article conducts an interdisciplinary analysis of three critical dimensions: accounting models for liabilities and assets within PPPs; budget planning approaches that accommodate uncertainty in costs and demand; and mechanisms that enhance financial transparency, reporting integrity, and oversight of project execution.

As a result of the research, the main challenges in PPP-related accounting and budgeting have been systematized, particularly in regard to off-balance sheet commitments, cash flow forecasting in risk-sharing arrangements, and the representation of minimum revenue or state guarantee schemes. The article proposes a conceptual model of integrated accounting and budgetary support for PPPs, which synthesizes principles of national public sector accounting, risk-based budgeting management, and fiscal transparency instruments. It is substantiated that the implementation of such a model is a necessary precondition

for institutionalizing PPPs as a sustainable tool for public investment execution in contexts of fiscal constraint and rising public demand for transparency and accountability.

Ключові слова: бухгалтерський облік, бюджетування, державно-приватне партнерство, ризик, ризик-орієнтоване управління, прозорість, аудит, економічний механізм.

Keywords: accounting, budgeting, public-private partnership, risk, risk-oriented management, transparency, audit, economic mechanisms.

Постановка проблеми. У сучасному глобальному середовищі системи бухгалтерського обліку та бюджетування у публічному секторі зазнають суттєвих трансформацій під впливом цифровізації, фінансової децентралізації, нових стандартів прозорості та зростаючих очікувань суспільства щодо підзвітності використання публічних ресурсів. Особливої актуальності набуває проблема адаптації бюджетно-облікових підходів до нових форм реалізації суспільно значущих завдань, серед яких державно-приватне партнерство (ДПП) посідає одне з провідних місць. Використання моделей ДПП вимагає переосмислення традиційної логіки формування та реалізації бюджетних зобов'язань, обліку фінансових активів, ризиків і зобов'язань, а також інтеграції інструментів контролю, аудиту та прогнозування фінансової ефективності.

У цьому контексті ключовою проблемою постає відсутність узгоджених підходів до обліку та бюджетного супроводу проєктів ДПП як в нормативному полі, так і на практиці. Переважна частина країн, що активно впроваджують моделі партнерства, стикалася із труднощами у відображенні зобов'язань та активів, управлінні бюджетними ризиками, прогнозуванні майбутніх потоків грошових коштів та обґрунтуванні державних гарантій. Зокрема, аналітичні звіти Європейської рахункової палати та Міжнародного валютного фонду неодноразово звертали увагу на ризики фіскальної

непрозорості та прихованих бюджетних зобов'язань, що виникають у разі неадекватного бухгалтерського супроводу проєктів ДПП.

Зазначена проблема є особливо гострою для країн з перехідною економікою, зокрема України, де публічний сектор одночасно стикається з потребою у фінансовій мобілізації, адаптацією до міжнародних стандартів обліку (зокрема IPSAS), а також впровадженням інноваційних підходів до управління бюджетним процесом. В умовах післявоєнного відновлення та обмеженості фінансальних ресурсів саме ДПП розглядається як один з дієвих механізмів реалізації інфраструктурних, соціальних та медичних проєктів. Проте без ефективного обліково-бюджетного супроводу ці проєкти ризикують стати джерелом фінансальних дисбалансів, корупційних ризиків або неефективного розподілу фінансових зобов'язань між державою та приватними партнерами.

На міжнародному рівні вже напрацьовані моделі обліку ДПП: зокрема, використання позабалансового обліку, механізмів мінімальних державних гарантій, змінних контрактів або револьверних бюджетних підходів у таких країнах, як Канада, Чилі, Великобританія та Австралія. Однак перенесення цих практик у національні системи потребує адаптації до конкретного інституційного середовища, фінансової культури та стандартів обліку.

Таким чином, актуальним є формування науково обґрунтованої моделі обліку та бюджетування в межах ДПП, яка б дозволила забезпечити прозорість, достовірність, порівнюваність і контрольованість фінансових операцій на всіх етапах реалізації партнерських проєктів – від стратегічного планування до операційного моніторингу. Зважаючи на необхідність упередження фінансальних ризиків і забезпечення справедливого розподілу зобов'язань між сторонами, таке дослідження набуває не лише наукового, а й практичного значення.

Україна сьогодні перебуває у фазі формування інституційної та методологічної бази для супроводу проєктів ДПП. У більшості випадків бюджетні організації, казначейства та аудитори не мають єдиної методики обліку ДПП, що призводить до фрагментарності у плануванні витрат,

недооцінки бюджетного навантаження та неможливості порівняння проєктів. У свою чергу, це обмежує інвестиційну привабливість та знижує довіру до механізму ДПП. Отже, необхідність комплексного дослідження механізмів обліку та бюджетування у проєктах ДПП з позицій ризик-орієнтованого управління та фіскальної прозорості є не лише відповіддю на виклики сучасного фінансового середовища, але й важливою умовою сталого розвитку партнерських інструментів у публічному секторі.

Аналіз існуючих досліджень та публікацій. Проблематика бюджетування та обліку в рамках ДПП охоплює декілька взаємопов'язаних наукових напрямів: (1) бюджетні обмеження та фіскальні ризики, (2) механізми розподілу ризиків і фінансового управління, (3) участь органів влади та нормативно-інституційний контекст, (4) інноваційні моделі фінансування, а також (5) прозорість, облік і стратегічне планування. Проаналізуємо останні дослідження за кожним з цих напрямів.

1. Бюджетні обмеження та фіскальні ризики.

Ряд дослідників акцентують увагу на занадто м'яких бюджетних обмеженнях, які спотворюють фіскальну відповідальність у рамках ДПП. Зокрема, дослідження вчених Wu M., Lin G.C.S. демонструє, як м'які бюджетні обмеження у Китаї впливають на нерівномірність розвитку проєктів ДПП [1]. Подібну проблематику розглядають вчені у [2, С. 40-50], які досліджують ендогенні механізми перегляду контрактів у транспортних проєктах ДПП. У роботі дослідників Maskin E, Tirole J. обґрунтовано важливість бюджетних обмежень як інструменту запобігання політичним маніпуляціям [3, С. 412-420].

2. Ризик-орієнтоване управління та фінансові механізми.

Окрему групу складають праці, що досліджують фінансову архітектуру проєктів ДПП, включаючи ризик-орієнтовані підходи. Зокрема, науковці на чолі з Omid M. Rouhani систематизували підходи до розподілу ризику доходів (мінімальні гарантії доходів, змінні терміни контрактів тощо) [4, С.439-448], а вчені на чолі з Dorfeshan Y. запропонували нечіткі моделі для визначення часток розподілу ризиків з урахуванням бюджетних обмежень

[5]. Подібні підходи використовує і колектив авторів у [6], комбінуючи штучний інтелект з нейро-нечітким моделюванням для обрахунку сценаріїв фінансування. Yang B., Liu Y., Li F. досліджують бюджетне перевищення у проєктах ДПП в інфраструктурі, акцентуючи увагу на інструментах контролю ризику [7].

3. Фіскальна участь органів влади та політичний контекст.

Дослідження Pineda C.R.M. присвячене юридичним обмеженням на фіскальні зобов'язання держави у контрактах ДПП [8, С. 341-374]. Kopańska A., Asinski R. вивчають, які фіскальні та політичні чинники впливають на участь місцевих органів влади у проєктах ДПП у Польщі [9, С. 957-976], а Łakomy-Znowik M. акцентує на практиках муніципального впровадження ДПП у зв'язку з дефіцитом бюджету [10, С. 75-86].

4. Інноваційні підходи до фінансування: сільське господарство, енергетика, освіта.

Китайські вчені у роботах [11, 12] демонструють використання ДПП у сільському господарстві Китаю для покращення екологічних та бюджетних показників. Стаття Mitra R. аналізує можливість розширення ДПП у сфері освіти в умовах скорочення бюджетів після COVID-19 [13, С. 255-264]. Також вчені Stainback J., Donahue M. ще раніше розглядали потенціал ДПП для фінансування освітньої інфраструктури за умов обмежених податкових надходжень [14, С. 292–296].

5. Облік, прозорість та інституційна ефективність.

Питання прозорості, аудиту та ефективного обліку охоплено у працях Amjadimoheb F., Madanchi Zaj M., які застосували нечіткий Delphi-метод для ідентифікації чинників впровадження ДПП з урахуванням бюджетних параметрів [15, С. 1-23], а також Tallaki M., Bracci E., які здійснили систематичний огляд підходів до управління ризиками та їхнього обліку у рамках приватного фінансування ДПП [16, С. 709-731]. Вчені Hodge G.A., Greve C. провели міжнародний аналіз результативності проєктів ДПП, включаючи аспекти ефективності, обліку і публічної відповідальності [17, С. 545-558].

6. Інституційна неоднозначність: поєднання форм бюджетування.

У дослідженні Pimentel Walker A.P. [18, С.165-184] розглянуто унікальний кейс реалізації інфраструктурного проєкту в Порту-Алегрі (Бразилія), який висвітлює складні наслідки концептуальної плутанини між партисипативним бюджетуванням (participatory budgeting) та ДПП. У межах цього кейсу місцева влада ініціювала будівництво торгового центру для вуличних торговців, просуваючи його водночас як результат громадської участі в розподілі бюджетних коштів і як ДПП-механізм фінансування та управління. Автор підкреслює, що поєднання двох принципово різних управлінських парадигм – горизонтально-орієнтованої участі громадян та контрактної логіки ДПП – створило інституційну двозначність, у якій ні громадськість, ні приватні партнери не мали чіткого уявлення про свої ролі, відповідальність і очікування. У підсумку це призвело до конфліктів, зменшення довіри до місцевої влади та непрозорих бюджетних рішень, які фактично виключили реальну участь малозахисчених груп у прийнятті рішень, хоча саме вони мали бути головними бенефіціарами.

Таким чином, це дослідження демонструє, що формальне поєднання елементів демократичного бюджетування з інструментами публічно-приватної співпраці без узгодження інституційної логіки може не лише зруйнувати очікувані вигоди, але й поставити під сумнів легітимність фінансових рішень. Це підкреслює необхідність чіткої концептуальної межі між ДПП та іншими формами громадської участі в бюджетному процесі.

Всі згадані дослідження демонструють зростаючий інтерес до взаємозв'язку між бюджетуванням, обліком і державно-приватними партнерствами. Серед спільних рис – увага до ризиків, фіскальної відповідальності та пошуку інноваційних моделей фінансування. Водночас спостерігається відмінність у підходах до нормативної бази, інструментів управління ризиками та ролі публічної прозорості.

Незважаючи на велику кількість наукових публікацій, низка ключових питань у сфері обліку та бюджетування в проєктах ДПП залишається невирішеною. По-перше, досі бракує уніфікованих підходів до обліку ризиків

та їх бюджетної оцінки на всіх етапах реалізації ДПП, особливо у довгострокових контрактах з нестабільними фіскальними умовами. По-друге, відсутня чітка методологія інтеграції принципів прозорості та аудиту в управлінські процеси ДПП, зокрема в умовах делегованих фінансових повноважень приватним партнерам. По-третє, інституційна фрагментація у нормативно-правовому забезпеченні бюджетного супроводу ДПП у більшості країн, включно з Україною, ускладнює застосування єдиних стандартів фінансового контролю. Залишається відкритим питання щодо балансу інтересів державного та приватного секторів у бюджетному плануванні та формуванні облікової політики, що часто призводить до конфліктів у сфері ризиків, відповідальності та звітності. Ці виклики вказують на потребу в подальших міждисциплінарних дослідженнях з метою гармонізації теорії бюджетування та обліку з практиками ДПП.

Цілі статті. Метою статті є обґрунтування ролі обліково-бюджетного забезпечення у проєктах ДПП як системоутворюючого механізму управління бюджетними ризиками, фіскальною відповідальністю та прозорістю у публічному секторі. В основі дослідження – ідея про те, що сучасні практики бухгалтерського обліку та бюджетування не лише фіксують фінансові операції, а й формують інституційне середовище для балансування інтересів сторін і підвищення якості управлінських рішень. Досягненню поставленої мети сприятимуть такі наукові завдання: проаналізувати сучасні підходи до обліку зобов'язань та активів у межах довгострокових контрактів ДПП; дослідити бюджетне планування з урахуванням невизначеності попиту, витрат і тривалості партнерських проєктів; визначити особливості оцінки позабалансових зобов'язань та грошових потоків у проєктах з розподіленими ризиками; вивчити механізми прозорості щодо фінансової звітності, бюджетного моніторингу та контролю реалізації ДПП; перевірити гіпотезу про залежність між якістю бюджетного та облікового супроводу ДПП і здатністю уникати прихованих зобов'язань та забезпечувати підзвітність; систематизувати виклики, що постають перед фахівцями обліку й аудиту в процесі супроводу ДПП у публічному секторі; розробити концептуальну

модель інтегрованої обліково-бюджетної підтримки ДПП із поєднанням принципів національного обліку, ризик-менеджменту та прозорості.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток державно-приватного партнерства (ДПП) як інструменту реалізації довгострокових інфраструктурних проєктів вимагає не лише правових і фінансових інновацій, але й суттєвого оновлення обліково-бюджетного супроводу. Особливу увагу при цьому слід приділяти методам обліку зобов'язань та активів, адже саме ці параметри формують фіскальну картину проєктів і впливають на прозорість та підзвітність публічного сектора. Питання визнання активів, обліку прихованих зобов'язань, оцінки ризиків і розподілу відповідальності між сторонами потребує чіткої методології, яка враховує як національні стандарти обліку, так і міжнародні практики, зокрема стандарти IPSAS та рекомендації Світового банку й OECD. Тому важливо систематизувати існуючі підходи до обліку зобов'язань та активів у межах довгострокових контрактів ДПП (рис. 1), проаналізувати їх переваги та обмеження, а також надати рекомендації щодо доцільного впровадження найбільш адаптивної моделі для українських реалій.

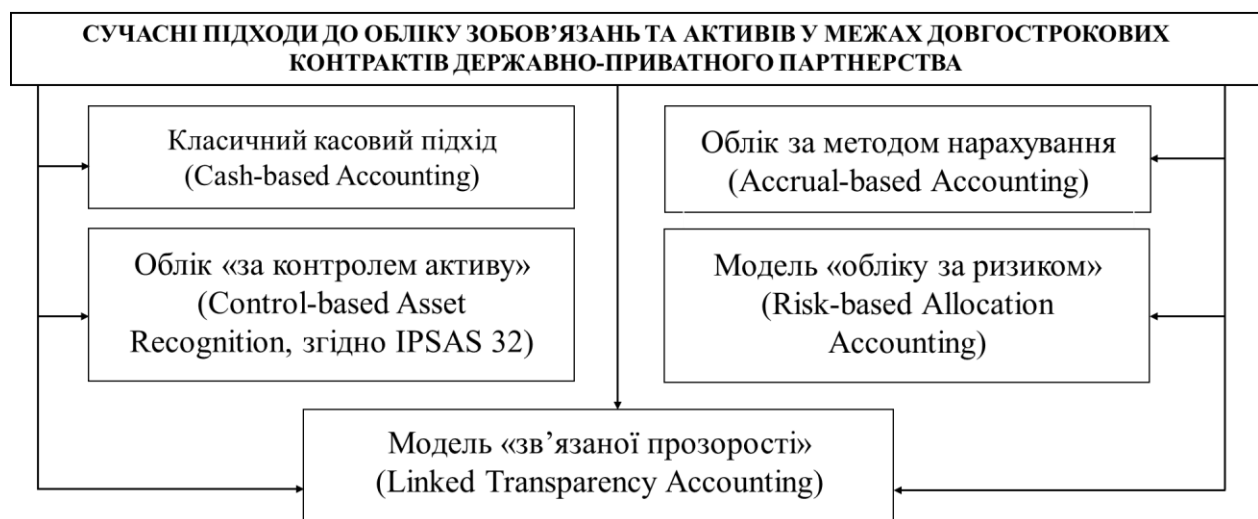

Рис. 1 Сучасні підходи до обліку зобов'язань та активів у межах довгострокових контрактів державно-приватного партнерства (ДПП)

Першим підходом до обліку зобов'язань та активів у межах довгострокових контрактів ДПП є класичний касовий підхід (Cash-based Accounting), який передбачає облік лише за фактом здійснення грошових платежів. Його основні переваги полягають у простоті впровадження, мінімальних вимогах до методології та адаптивності до умов країн із низькою обліковою спроможністю. Водночас цей підхід не дозволяє оцінити зобов'язання, які виникають до моменту оплати, ігнорує довгострокові фінансові наслідки контрактів та створює ілюзію фінансової стабільності у короткостроковій перспективі. Цей підхід застосовується у багатьох країнах Африки (наприклад, Ефіопії, Уганді, Камеруні), деяких пострадянських країнах, які знаходяться на початковому етапі реформ, деяких провінціях Індії та інших країнах Глобального Півдня. Причина використання: низький рівень інституційного розвитку публічних партнерів, спрощена звітність для базових бюджетних процесів.

Другим підходом є облік за методом нарахування (Accrual-based Accounting), при якому доходи, витрати, активи й зобов'язання визнаються незалежно від руху грошових коштів. Цей підхід забезпечує повніше уявлення про фінансове становище суб'єкта, дозволяє враховувати довгострокові зобов'язання, включаючи плату за доступність та державні гарантії, а також відповідає міжнародним стандартам (IPSAS, МСФЗ) і рекомендаціям ООН та МВФ. Основні недоліки полягають у складності моделювання специфіки ДПП, необхідності розвиненої інституційної інфраструктури, перекваліфікації персоналу та модернізації ІТ-систем. Цей підхід застосовується у таких країнах, як Нова Зеландія (лідер у застосуванні повного нарахування у публічному секторі), Канада, Велика Британія, Австралія, Нідерланди, Швеція, Фінляндія. Частково цей підхід запроваджено в Грузії, Казахстані, Україні (на рівні рекомендацій та пілотних проєктів) та підтримується МВФ, OECD, Міжнародною федерацією бухгалтерів (IFAC), Ініціативою IPSAS.

Третім підходом до обліку зобов'язань та активів у межах довгострокових контрактів ДПП є облік «за контролем активу» (Control-based Asset Recognition) відповідно до IPSAS 32. Згідно з ним, актив визнається на балансі публічного партнера, якщо останній контролює послугу та несе більшість пов'язаних із активом ризиків. Такий підхід орієнтується на економічну суть відносин, запобігає прихованим зобов'язанням та посилює прозорість ДПП, дає можливість публічному партнеру відображати активи і зобов'язання, навіть коли контроль залишається у приватного партнера. Водночас його реалізація потребує глибокого аналізу контрактних умов і може конфліктувати з національними стандартами, не адаптованими до IPSAS. Цей підхід застосовується у таких країнах, як Велика Британія (стандарти IFRIC 12 / IPSAS 32 у звітуванні NHS Trusts), Австралія (поширене застосування в інфраструктурних проектах), Південна Корея, Португалія, ПАР, Україна – на стадії адаптації стандартів IPSAS (зокрема у пілотних проектах).

Четвертий підхід – це модель «обліку за ризиком» (Risk-based Allocation Accounting), яка передбачає розподіл активів і зобов'язань на основі типів ризиків (будівельних, експлуатаційних, фінансових), які беруть на себе сторони. Він дозволяє точніше оцінити довгострокові фінансові наслідки, інтегрується з методами бюджетного прогнозування та ризик-менеджменту. Проте цей підхід вимагає складного кількісного аналізу, математичних симуляцій і є складним для аудиту. Цей підхід застосовується у таких країнах, як Франція, Італія, Німеччина, Іспанія – при тендерному плануванні та фінансовому прогнозуванні, Чилі, Колумбія – через національні агентства з ДПП, Індія – при ризик-орієнтованому розподілі для проектів у сфері транспортних послуг. Цей підхід підтримується OECD, ЄБРР, ЄІБ, ADB.

П'ятим сучасним підходом є модель «зв'язаної прозорості» (Linked Transparency Accounting), яка поєднує бухгалтерські, бюджетні та аудиторські процедури з регулярною публікацією звітів щодо всіх складових

ДПП (активів, витрат, зобов'язань, ризиків). Такий підхід посилює суспільну довіру до ДПП, забезпечує публічний контроль над всіма фазами проекту та зменшує ризики маніпуляцій обліковими статтями. Водночас він вимагає високого рівня прозорості, IT-інфраструктури, але й може суперечити інтересам приватного партнера щодо конфіденційності даних. Цей підхід застосовується у таких країнах, як Канада – регулярне розкриття всіх ДПП-контрактів, Чилі – функціонує онлайн-портал з усією документацією щодо ДПП, Велика Британія – програма PFI Transparency Initiative, Південна Корея – спеціальна інформаційна система прозорості ДПП. Цей підхід підтримується World Bank, Open Contracting Partnership, GIFT (Global Initiative for Fiscal Transparency).

Таким чином, кожен із підходів має свою нормативну логіку та ступінь відповідності до національного контексту. На нашу думку, в умовах України доцільним є поступовий перехід до гібридної моделі, яка поєднує елементи контролю активів, обліку за нарахуванням і механізмів зв'язаної прозорості. Така інтеграція дозволить створити облікову систему, адаптовану до складної природи ДПП і потреби у публічній довірі. Для умов України оптимальним є поступовий перехід до моделі нарахування із використанням критеріїв контролю активів (IPSAS 32) з обов'язковим елементом ризик-орієнтованого підходу у бюджетному плануванні. Такий підхід відповідає євроінтеграційному вектору України, враховує виклики нестабільного середовища та потребу у фіскальній підзвітності, забезпечує фундамент для створення національної моделі інтегрованого обліково-бюджетного моніторингу ДПП. У разі повної імплементації цей підхід може стати основою для інституціоналізації прозорих довгострокових інвестицій у публічний сектор, особливо у сферах охорони здоров'я, освіти та інфраструктури.

Аналіз підходів до обліку зобов'язань та активів у межах довгострокових контрактів ДПП дозволив підтвердити гіпотезу про існування прямого зв'язку між якістю бюджетного та облікового супроводу

ДПП і здатністю проєктів уникати прихованих зобов'язань, а також забезпечувати належний рівень підзвітності. Аналіз міжнародних практик засвідчив, що у країнах, де запроваджено інтегровані моделі обліку зобов'язань, активів і бюджетного планування на основі методу нарахування та стандартів IPSAS (зокрема, у Великій Британії, Канаді, Австралії), рівень прозорості та фіскального контролю за ДПП є істотно вищим. Такі системи дозволяють виявляти та своєчасно відображати позабалансові ризики, гарантії, відкладені платежі та мінімальні доходи, що суттєво знижує імовірність формування «тіньової заборгованості» у публічному секторі.

Навпаки, в юрисдикціях, де переважає касовий підхід або облік не охоплює всіх фаз життєвого циклу ДПП-проєктів, простежується накопичення прихованих зобов'язань, що створює довгострокові фіскальні ризики і спотворює реальну картину бюджетного навантаження. Також виявлено, що якісний облік і бюджетування сприяють не лише прозорості, а й підвищенню довіри до публічного партнера, полегшуючи залучення інвесторів і спрощуючи процедури контролю на всіх етапах реалізації проєкту. Таким чином, запровадження сучасних облікових і бюджетних інструментів у сфері ДПП є необхідною умовою для запобігання фіскальним викривленням, зміцнення підзвітності та забезпечення довгострокової стійкості партнерських проєктів.

У контексті ДПП механізми забезпечення прозорості у сфері фінансової звітності, бюджетного моніторингу та контролю реалізації проєктів відіграють критично важливу роль для запобігання фіскальним ризикам, прихованим зобов'язанням та посиленню публічної підзвітності. Для системного аналізу доцільно класифікувати ці механізми за трьома ключовими ознаками: інституційний рівень реалізації, технічна форма впровадження та ступінь інтеграції у фінансово-облікову систему (рис. 2).

Ознака «інституційний рівень реалізації» дозволяє розмежувати відповідальність між органами державного управління, незалежними наглядовими структурами та зовнішніми аудиторами. Вона є важливою для

визначення рівня автономності та впливу на формування довіри до системи ДПП. Внутрішній інституційний контроль реалізується через департаменти аудиту або бюджетного моніторингу всередині державних органів. Його перевагами є швидкий доступ до внутрішньої інформації та регулярність нагляду, а недоліками можливий конфлікт інтересів і обмежена незалежність.

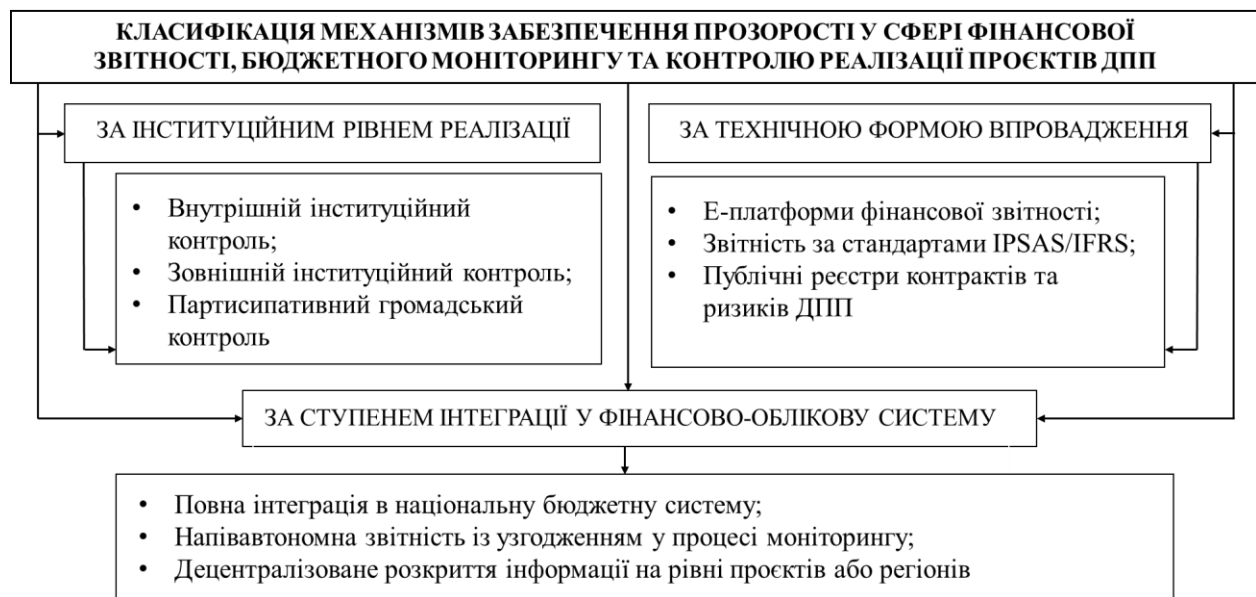

Рис. 2 Класифікація механізмів забезпечення прозорості у сфері фінансової звітності, бюджетного моніторингу та контролю реалізації проєктів державно-приватного партнерства (ДПП)

Зовнішній інституційний контроль – це контроль з боку спеціалізованих агентств або міжнародних донорів. До переваг цього механізму відносяться підвищений рівень довіри та можливість об’єктивної оцінки, а до недоліків – періодичність та затримки у реагуванні.

Партисипативний громадський контроль – включення громадських організацій, ЗМІ та громадян до аналізу фінансових звітів та бюджету, що надає змогу лобіювати дійсно публічні інтереси та підвищувати легітимність проєктів ДПП, але водночас такий вид контролю є нерегулярним та характеризується браком фахової експертизи.

Класифікація «за технічною формою впровадження» механізмів забезпечення прозорості у сфері фінансової звітності, бюджетного моніторингу та контролю відображає способи фіксації та поширення інформації у проєктах ДПП. Вона важлива для стандартизації даних та унеможливлення маніпуляцій із звітністю. За цією ознакою механізми діляться на електронні платформи фінансової звітності – цифрові системи, які акумулюють звіти про витрати, зобов'язання, стадії реалізації проєктів; формалізовані шаблони звітності за стандартами IPSAS/IFRS, які гармонізують облік та дозволяють порівнювати проєкти у міждержавному контексті; публічні реєстри контрактів і ризиків ДПП – відкриті бази даних про договори, гарантії та відкладені платежі.

Електронні платформи фінансової звітності переважають за рахунок своєї автоматизації та доступності у режимі реального часу, але мають високі витрати на впровадження та потребують в кіберзахисту.

Формалізовані шаблони звітності за стандартами IPSAS/IFRS позитивно відрізняються високою аналітичною точністю та сумісністю з міжнародними індикаторами, але водночас потребують спеціальної підготовки персоналу.

Публічні реєстри контрактів і ризиків ДПП мають такі позитивні риси, як публічний контроль та детальність, але до недоліків цього механізму можна віднести ризики конфіденційності для приватних партнерів.

Ознака ступеню інтеграції механізмів забезпечення прозорості у сфері фінансової звітності, бюджетного моніторингу та контролю у фінансово-облікову систему дозволяє оцінити, наскільки механізми прозорості є частиною загальної системи державних фінансів, що впливає на можливість прийняття обґрунтованих бюджетних рішень. За нею механізми діляться на повну інтеграцію в національну бюджетну систему, коли звітність за ДПП проєктами включена в основний бюджет держави; напівавтономну звітність із узгодженням у процесі моніторингу, коли дані акумулюються окремо, але звіряються з бюджетними показниками; децентралізоване розкриття

інформації на рівні проєктів або регіонів, що є типовим для федеративного державного устрою або муніципальних ДПП. Кожен з видів механізмів має свої переваги та недоліки. Наприклад, повна інтеграція в національну бюджетну систему дозволяє централізовано управляти ризиками та впроваджувати стратегічне планування. Однак, до недоліків цього типу механізмів відноситься складність моделювання мультиакторних фінансових потоків. Напівавтономна звітність є гнучким механізмом для адаптації до проєкту ДПП, але є ризики дублювання або втрати даних. Механізм децентралізованого розкриття інформації має перевагою ближчий контроль до місця реалізації, але суттєвим недоліком є відсутність єдиної методології та ускладнення порівняння даних.

Узагальнюючи вищезазначене, слід відмітити, що ефективне забезпечення прозорості у проєктах ДПП потребує поєднання механізмів різних рівнів і типів, що дозволяє створити багаторівневу систему стримувань і противаг. Для України доцільно впроваджувати гібридну модель, яка об'єднує зовнішній аудит, цифрові платформи, публічні реєстри та інтеграцію у державну бюджетну систему з опорою на міжнародні стандарти звітності. Це дозволить знизити фіскальні ризики, зміцнити довіру до партнерств та забезпечити сталий розвиток інфраструктурних проєктів у складних економічних умовах.

Незважаючи на розробленість та потенціал застосування різних механізмів забезпечення прозорості обліку і бюджетування у проєктах ДПП, їх ефективність часто виявляється обмеженою в умовах складного бюджетного середовища, асиметрії інформації та тривалої реалізації проєктів. Упровадження навіть найкращих облікових, звітних та контрольних механізмів не гарантує повної фінансової стійкості без урахування глибших системних перешкод. Тому для комплексного аналізу необхідно перейти до окреслення ключових викликів, які перешкоджають ефективному обліково-бюджетному супроводу ДПП та реалізації принципів підзвітності й фіскальної відповідальності.

У процесі планування бюджетного супроводу проєктів ДПП виникає низка специфічних обставин, які ускладнюють застосування традиційних підходів до фінансового прогнозування. Ці обставини пов'язані не лише з тривалістю контрактів чи обсягами інвестицій, але й із глибинною невизначеністю ключових параметрів, що впливають на бюджетний баланс у довгостроковій перспективі. Щоб зрозуміти, чому адаптивне та багаторівневе бюджетування є критично важливим у сфері ДПП, необхідно детально розглянути основні виклики, що постають перед суб'єктами управління на всіх етапах життєвого циклу таких проєктів.

Невизначеність попиту. Попит на послуги, що надаються у межах ДПП (наприклад, транспортні, медичні, освітні), залежить від соціально-економічної динаміки, демографічних змін та регуляторних факторів. У випадку зниження попиту, бюджетні надходження можуть виявитися недостатніми для забезпечення виплат приватному партнеру.

Коливання витрат. Вартість будівництва, експлуатації та обслуговування може змінюватися через інфляцію, зміну цін на енергоносії, заробітну плату та курс валют. Це створює ризики перевищення первинного бюджету та загрозу бюджетної незбалансованості.

Тривалість контрактів. Типовий горизонт ДПП становить 20–30 років, а отже, існує потреба у прогнозуванні грошових потоків на десятиліття наперед. Традиційні щорічні бюджетні цикли виявляються недостатніми для повноцінного управління такими проєктами.

Усвідомлення основних викликів, що виникають у процесі обліку та бюджетування в рамках ДПП, дозволяє глибше зрозуміти природу фіскальних ризиків і обмежень, пов'язаних із тривалими контрактами та розподіленими зобов'язаннями. Проте в умовах постійної мінливості попиту, вартості ресурсів і макрофінансового середовища традиційні бюджетні моделі втрачають свою ефективність. Саме тому наступним кроком є розгляд інструментів адаптивного бюджетування, які дозволяють забезпечити гнучкість, прогнозованість та стійкість фінансового управління у ДПП-

проектах. Ці інструменти покликані не лише реагувати на виклики, а й формувати динамічну модель взаємодії, засновану на постійному моніторингу, оновленні планів і узгодженні рішень між сторонами.

Адаптивне бюджетування є критично важливою складовою сучасного фінансового управління у державно-приватних партнерствах, особливо в умовах високої невизначеності та фіскальної турбулентності, з якими стикається Україна. Тому у цій частині дослідження розглянемо основні інструменти адаптивного бюджетування, їх переваги, виклики впровадження, а також оцінимо їх доцільність для українського контексту.

Сценарне планування є базовим інструментом адаптації бюджетних моделей до мінливих зовнішніх умов. Воно передбачає формування декількох сценаріїв – зазвичай базового, песимістичного та оптимістичного – з урахуванням коливань ключових параметрів: попиту, вартості капіталу, політичної стабільності тощо. Такий підхід дозволяє не лише ідентифікувати граничні ризики, а й готувати відповідні компенсаторні механізми. На нашу думку, цей інструмент має бути обов'язковим для стратегічних ДПП-проектів в Україні, зокрема в інфраструктурі та охороні здоров'я, де ризики геополітичних впливів залишаються високими.

Індексоване бюджетування передбачає закладання у фінансові моделі механізмів автоматичної індексації витрат, прив'язаної до макроекономічних показників, таких як індекс споживчих цін, ціна енергоносіїв або обмінний курс. Цей інструмент дозволяє зменшити ймовірність дефіциту фінансування у довгострокових контрактах. Водночас для України він несе потенційні фіскальні ризики, якщо не буде поєднаний із чіткими межами компенсацій та контрольними точками для перегляду контракту. Проте його використання в умовах нестабільної інфляції є логічним кроком для збереження фінансової рівноваги проєктів.

Буферні резерви та гнучкі кошториси є важливим практичним інструментом, який забезпечує стійкість до короткотермінових відхилень. В ідеалі, кожен ДПП-проект повинен мати свій резервний фонд, який

формується на початку контракту. Однак в українській практиці державні бюджети часто не дозволяють сформулювати подібні резерви в повному обсязі. Тому, на наш погляд, впровадження модельного підходу: встановлення нормативної межі резерву у відсотках до загального бюджету проєкту, із можливістю його поповнення за рахунок надпланових доходів.

Регулярна переоцінка вартості проєкту – це динамічний підхід, який передбачає щорічну або навіть поквартальну ревізію бюджетних планів. У середовищі України, де зовнішні умови можуть змінюватись кардинально, особливо під час або після криз, регулярна переоцінка є не просто бажаною, а необхідною. На жаль, сьогодні регулярна переоцінка вартості проєкту мало інтегрована в публічне адміністрування, що призводить до затягування переглядів і поглиблення фінансових дисбалансів. Тому, на наш погляд, перспектива полягає в цифровізації бюджетного аналізу та введенні обов'язкових фінансових «точок контролю».

Інтеграція з ризик-менеджментом завершує перелік ключових інструментів. Це означає, що бюджетні плани мають враховувати розподіл ризиків, передбачаючи відповідну структуру фінансування: наприклад, у разі зменшення попиту держава не бере на себе всі витрати, а переносить частину ризику на приватного партнера. Така інтеграція потребує зрілого контрактного права та високої спроможності до переговорів. В умовах України вона поки залишається складною, але надзвичайно перспективною — особливо в галузях, де ризики попиту є найбільш непередбачуваними (наприклад, транспорт, освіта, цифрові послуги).

Отже, ефективне впровадження інструментів адаптивного бюджетування в Україні потребує як методологічного оновлення системи публічних фінансів, так і підвищення компетенцій сторін ДПП. На наш погляд, доцільним є впровадження сценарного планування та регулярного перегляду, як базових елементів, а інші інструменти можливо поетапно інтегрувати в залежності від рівня ризиків проєкту, його тривалості та стратегічної значущості.

Висновки. У ході дослідження обґрунтовано роль бухгалтерського обліку та бюджетування як ключових елементів забезпечення ефективності ДПП у публічному секторі, зокрема в умовах зростання значення ризик-орієнтованого управління та потреби в прозорості фінансових рішень. Доведено, що якість обліково-бюджетного супроводу безпосередньо впливає на здатність партнерства уникати прихованих зобов'язань, забезпечувати підзвітність і підтримувати фіскальну стійкість у довгостроковій перспективі.

Здійснено класифікацію сучасних підходів до обліку зобов'язань і активів у довгострокових контрактах ДПП. Визначено їх переваги та обмеження, сформульовано авторську рекомендацію щодо поєднання моделей IPSAS 32 та ризик-базованого обліку в українському контексті. Досліджено механізми забезпечення прозорості звітності, бюджетного моніторингу та контролю реалізації проєктів.

Особливу увагу приділено інструментам адаптивного бюджетування, таким як сценарне планування, індексація витрат, резерви, регулярна переоцінка та інтеграція з ризик-менеджментом. Обґрунтовано їх значущість у підвищенні стійкості партнерських проєктів з урахуванням потреб України.

У подальшому дослідження доцільно спрямувати на: кількісну оцінку ефективності бюджетного та облікового супроводу ДПП у різних галузях публічного сектору; порівняльний аналіз моделей обліку і бюджетування в країнах із різним рівнем інституційної спроможності; моделювання інструментів інтегрованого фінансового управління з урахуванням цифровізації та штучного інтелекту; розробку практичних рекомендацій для імплементації адаптивних підходів у нормативно-правову базу України.

Література

1. Wu M., Lin G.C.S. State Capital Mobilization under Soft Budget Constraints: Uneven Growth and Spatiality of China's Public-Private Partnerships. Habitat International. 2022. Vol. 128. Art. no. 102612. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2022.102612>

2. Engel E.M.R.A., Fischer R., Galetovic A. Soft Budgets and Endogenous Renegotiations in Transport PPPs: An Equilibrium Analysis. *Economics of Transportation*. 2019. Vol. 17. P. 40–50. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ecotra.2018.12.003>

3. Maskin E., Tirole J. Public–Private Partnerships and Government Spending Limits. *International Journal of Industrial Organization*. 2008. Vol. 26, No. 2. P. 412–420. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijindorg.2007.05.004>

4. Omid M. Rouhani, Geddes R. R., Do W., Gao H. O., Beheshtian A. Revenue-Risk-Sharing Approaches for Public-Private Partnership Provision of Highway Facilities. *Case Studies on Transport Policy*. 2018. Vol. 6, No. 4. P. 439–448. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.cstp.2018.04.003>

5. Dorfeshan Y., Allah Taleizadeh A., Toloo M. Assessment of Risk-Sharing Ratio with Considering Budget Constraint and Disruption Risk under a Triangular Pythagorean Fuzzy Environment in Public–Private Partnership Projects. *Expert Systems with Applications*. 2022. Vol. 203. Art. no. 117245. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2022.117245>

6. Sharafi A., Iranmanesh H., Amalnick M.S., Abdollahzade M. Financial Management of Public–Private Partnership Projects Using Artificial Intelligence and Fuzzy Model. *International Journal of Energy and Statistics*. 2016. Vol. 4, No. 2. Art. no. 1650007. DOI: <https://doi.org/10.1142/S2335680416500071>

7. Yang B., Liu Y., Li F. Over-Budget Analysis and Risk Control of Expressway under PPP Mode. *Proceedings of SPIE – The International Society for Optical Engineering*. 2023. Vol. 12591. Art. no. 1259106. DOI: <https://doi.org/10.1117/12.2668556>

8. Pineda C.R.M. Public-Private Partnership Contracts: Limits on Contributions from the State's Public Budget. *Revista Derecho del Estado*. 2022. No. 53. P. 341–374. DOI: <https://doi.org/10.18601/01229893.n53.12>

9. Kopańska A., Asinski R. Fiscal and Political Determinants of Local Government Involvement in Public-Private Partnership (PPP). *Local Government*

Studies. 2019. Vol. 45, No. 6. P. 957–976. DOI: <https://doi.org/10.1080/03003930.2019.1635016>

10. Łakomy-Znowik M. Public-Private Partnership as an Alternative Source of Financing of Public Tasks. *Ekonomia i Prawo. Economics and Law*. 2017. Vol. 16, No. 1. P. 75–86.

11. Zhang W., Qiao Y., Lakshmanan P., Yuan L., Liu J., Zhong C., Chen X. Combing Public-Private Partnership and Large-Scale Farming Increased Net Ecosystem Carbon Budget and Reduced Carbon Footprint of Maize Production. *Resources, Conservation and Recycling*. 2022. Vol. 184. Art. no. 106411. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2022.106411>

12. Wang X., Zhang W., Lakshmanan P., et al. Public–Private Partnership Model for Intensive Maize Production in China: A Synergistic Strategy for Food Security and Ecosystem Economic Budget. *Food and Energy Security*. 2021. Vol. 10, No. 4. Art. no. e317. DOI: <https://doi.org/10.1002/fes3.317>

13. Mitra R. COVID-19 is Killing Education Budgets: Are Educational Public-Private Partnerships an Answer? *Journal of Professional Capital and Community*. 2020. Vol. 5, No. 3–4. P. 255–264. DOI: <https://doi.org/10.1108/JPCC-07-2020-0056>

14. Stainback J., Donahue M.B. Outside the Budget Box—Public/Private Partnership as a Creative Vehicle for Finance and Delivery of Public School Facilities. *Journal of Professional Issues in Engineering Education and Practice*. 2005. Vol. 131, No. 4. P. 292–296. DOI: [https://doi.org/10.1061/\(ASCE\)1052-3928\(2005\)131:4\(292\)](https://doi.org/10.1061/(ASCE)1052-3928(2005)131:4(292))

15. Amjadimoheb F., Madanchi Zaj M. Determining the Effective Factors on the Implementation of Private Sector Participation in Transferable Public-Private Partnership Projects in the National Budget Using Fuzzy Delphi Approaches and Structural Equations. *Public Sector Accounting and Budgeting*. 2021. Vol. 2, No. 3. P. 1–23.

16. Tallaki M., Bracci E. Risk Allocation, Transfer and Management in Public–Private Partnership and Private Finance Initiatives: A Systematic Literature

Review. *International Journal of Public Sector Management*. 2021. Vol. 34, No. 7. P. 709–731. DOI: <https://doi.org/10.1108/IJPSM-06-2020-0161>

17. Hodge G.A., Greve C. Public–Private Partnerships: An International Performance Review. *Public Administration Review*. 2007. Vol. 67. P. 545–558. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2007.00736.x>

18. Pimentel Walker A.P. The Conflation of Participatory Budgeting and Public–Private Partnerships in Porto Alegre, Brazil: The Construction of a Working-Class Mall for Street Hawkers. *Economic Anthropology*. 2015. Vol. 2. P. 165–184. DOI: <https://doi.org/10.1002/sea2.12023>

References

1. Wu, M. and Lin, G. C. S. (2022), “State capital mobilization under soft budget constraints: Uneven growth and spatiality of China’s public-private partnerships”, *Habitat International*, vol. 128, art. no. 102612. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2022.102612>

2. Engel, E.M.R.A., Fischer, R. and Galetovic, A. (2019), “Soft budgets and endogenous renegotiations in transport PPPs: An equilibrium analysis”, *Economics of Transportation*, vol. 17, pp. 40–50. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ecotra.2018.12.003>

3. Maskin, E. and Tirole, J. (2008), “Public–private partnerships and government spending limits”, *International Journal of Industrial Organization*, vol. 26, no. 2, pp. 412–420. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijindorg.2007.05.004>

4. Omid M. Rouhani, Geddes, R. R., Do, W., Gao, H. O. and Beheshtian, A. (2018), “Revenue-risk-sharing approaches for public-private partnership provision of highway facilities”, *Case Studies on Transport Policy*, vol. 6, no. 4, pp. 439–448. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.cstp.2018.04.003>

5. Dorfeshan, Y., Allah Taleizadeh, A. and Toloo, M. (2022), “Assessment of risk-sharing ratio with considering budget constraint and disruption risk under a triangular Pythagorean fuzzy environment in public–private partnership projects”,

Expert Systems with Applications, vol. 203, art. no. 117245. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2022.117245>

6. Sharafi, A., Iranmanesh, H., Amalnick, M.S. and Abdollahzade, M. (2016), “Financial management of public–private partnership projects using artificial intelligence and fuzzy model”, *International Journal of Energy and Statistics*, vol. 4, no. 2, art. no. 1650007. DOI: <https://doi.org/10.1142/S2335680416500071>

7. Yang, B., Liu, Y. and Li, F. (2023), “Over-budget analysis and risk control of expressway under PPP mode”, *Proceedings of SPIE – The International Society for Optical Engineering*, vol. 12591, art. no. 1259106. DOI: <https://doi.org/10.1117/12.2668556>

8. Pineda, C. R. M. (2022), “Public-private partnership contracts: Limits on contributions from the state’s public budget”, *Revista Derecho del Estado*, no. 53, pp. 341–374. DOI: <https://doi.org/10.18601/01229893.n53.12>

9. Kopańska, A. and Asinski, R. (2019), “Fiscal and political determinants of local government involvement in public-private partnership (PPP)”, *Local Government Studies*, vol. 45, no. 6, pp. 957–976. DOI: <https://doi.org/10.1080/03003930.2019.1635016>

10. Łakomy-Znowik, M. (2017), “Public-private partnership as an alternative source of financing of public tasks”, *Ekonomia i Prawo. Economics and Law*, vol. 16, no. 1, pp. 75–86, available at: <https://ideas.repec.org/a/cpn/umkeip/v16y2017i1p75-86.html> (Accessed 20 May 2025).

11. Zhang, W., Qiao, Y., Lakshmanan, P., Yuan, L., Liu, J., Zhong, C. and Chen, X. (2022), “Combing public-private partnership and large-scale farming increased net ecosystem carbon budget and reduced carbon footprint of maize production”, *Resources, Conservation and Recycling*, vol. 184, art. no. 106411. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2022.106411>

12. Wang, X., Zhang, W., Lakshmanan, P. et al. (2021), “Public–private partnership model for intensive maize production in China: A synergistic strategy

for food security and ecosystem economic budget”, *Food and Energy Security*, vol. 10, no. 4, art. no. e317. DOI: <https://doi.org/10.1002/fes3.317>

13. Mitra, R. (2020), “COVID-19 is killing education budgets: Are educational public-private partnerships an answer?”, *Journal of Professional Capital and Community*, vol. 5, no. 3–4, pp. 255–264. DOI: <https://doi.org/10.1108/JPCC-07-2020-0056>

14. Stainback, J. and Donahue, M.B. (2005), “Outside the budget box—Public/private partnership as a creative vehicle for finance and delivery of public school facilities”, *Journal of Professional Issues in Engineering Education and Practice*, vol. 131, no. 4, pp. 292–296. DOI: [https://doi.org/10.1061/\(ASCE\)1052-3928\(2005\)131:4\(292\)](https://doi.org/10.1061/(ASCE)1052-3928(2005)131:4(292))

15. Amjadimoheb, F. and Madanchi Zaj, M. (2021), “Determining the effective factors on the implementation of private sector participation in transferable public-private partnership projects in the national budget using fuzzy Delphi approaches and structural equations”, *Public Sector Accounting and Budgeting*, vol. 2, no. 3, pp. 1–23, available at: https://www.psabjournal.ir/article_192996.html?lang=en (Accessed 20 May 2025).

16. Tallaki, M. and Bracci, E. (2021), “Risk allocation, transfer and management in public–private partnership and private finance initiatives: A systematic literature review”, *International Journal of Public Sector Management*, vol. 34, no. 7, pp. 709–731. DOI: <https://doi.org/10.1108/IJPSM-06-2020-0161>

17. Hodge, G.A. and Greve, C. (2007), “Public–private partnerships: An international performance review”, *Public Administration Review*, vol. 67, pp. 545–558. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2007.00736.x>

18. Pimentel Walker, A.P. (2015), “The conflation of participatory budgeting and public–private partnerships in Porto Alegre, Brazil: The construction of a working-class mall for street hawkers”, *Economic Anthropology*, vol. 2, pp. 165–184. DOI: <https://doi.org/10.1002/sea2.12023>